

Mats Rosenbaums tale ved de danske årsmøder i Sydslesvig

Taler

Mats Rosenbaum
Politisk assistent for SSW,
medlem af SSFs
forretningsudvalg

Dato

23. maj 2025

Sted

Flensborg by

1 Kære venner,

Nu er det for hundrede gang at vi mødes til vores folkefest, til vores svar på Grundlovsdagen, til vores danske Årsmøder.

5

Folk mødes i hele Sydslesvig for at fejre mindretallet, for at fastholde vores forbindelse til Danmark, for at fejre vores fællesskab.

10 Det danske mindretal er et unikt fællesskab. Et fællesskab der er grundlagt på sprog, kultur og selvbekendelse. Det er ikke et fællesskab man bliver født ind i, men det er et fællesskab man kan og som man skal vælge dag for dag.

Det er det vi allesammen gør i Sydslesvig. Vi står op hver morgen og vælger det danske, selvom vi vokser op i et tysk samfund.

15 Vi står op og vælger at sende vores børn i de danske skoler.

Vi står op og vælger at tale dansk selvom det nogle gange er svært at finde ordene.

Vi står op og vælger at være frivilligt i de danske organisationer fordi det er sådan vi er.

20 I mindretallet står vi sammen om hinanden. I mindretallet giver man noget af det tilbage man selv har nydt.

25 Det er det der gør vores fællesskab så stærkt og sørger for at vi selv 125 år efter vi ikke kom hjem til Danmark stadig kan leve et så dansk liv som muligt og det fejrer vi i dag for hundrede gang.

Fællesskabet ligger ikke i et sted, en skole eller en forening, men det er bundet i

30 os alle. Det er bundet til os sydslesvigere der gør mindretallet levende og sørger for at vi ikke bare er et museumsstykke eller et kapitel i en dansk historiebog.

Men vi skal også værne om vores fællesskab. Mindretallet er åbent og det skal det også være. Mindretal er hvem vil sådan står det allerede i Bonn-København erklæringen.

35

Vi skal glæde os over alle der tilvælger det danske, der tilvælger vores fællesskab. Det er et plus i vores bøger at de fravælger det de burde vælge og tilvælger vores danske fællesskab.

40 Men her ligger så også grunden til at jeg siger vi skal værne om vores fællesskab. Mindretallet fungerer kun hvis alle forstår hvad det er de vælger.

De vælger ikke en dansk sprogscole, men de vælger at blive del af et danske folkefællesskab i Tyskland og dette kræver en indsats. Det kræver en indsats at
45 lære sproget, det kræver en indsats at deltage i det sociale og kulturelle liv, det kræve en indsats at blive frivillig i vores foreningen.

Men kun sådan kan mindretallet holdes i live. Det er ikke en tag-selv butik men et fællesskab hvor alle dem der tager noget på et tidspunkt også må give noget
50 tilbage.

Men nogle gange er vi får hurtige til klandre dem der ikke gør en indsats. Det vi kræver, er ikke ligefremt nemt. Vi kræver ikke mindre end en dissimilering fra det tyske samfund og en integration i det danske mindretal. Det er ikke noget
55 man bare klare på få år men det kræver tid.

Vi må forstå at ikke alle kommer fra hjem hvor der er mulighed for at tale dansk eller kendskabet til mindretallet er særlig udpræget.

Her skal vi hjælpe hinanden og særdeles hjælpe dem der viser en indsats men lige
60 skal få en ekstra omgang hjælp.

Vi skal blive bedre til at danne vores egne og forstå mindretallets historie og hvorfor vi er her. Det er jo fuldstændig logisk at historien går lidt tabt efter 105 år. Det er vores opgave at sørge for at den ikke går tabt. Det er os der skal give
65 historien videre til vores næste.

70 Jeg synes det er utroligt at vores børn i dag kan få en studentereksamen og have lært masser om den tabte krig i 1864, men så ikke har lært mere om mindretallets egen historie fra 1920 frem til i dag. At de ikke får lært hvordan mindretallet er opbygget og fungerer, at de ikke får formidlet vores ståsted.

75 Men det er ikke børnenes eller forældrenes skyld, det er vores egen, det er funktionærens skyld.

Vi kan ikke kræve af den nye generation at de skal føle en tilhørsrelse til noget de ikke forstår.

80 Så lad os give dem en chance at forstå det. Lad os danne vores unge og deres forældre, lad os vise de nye veje ind i vores fællesskab, så de også ved hvem de er og hvor de hører til.

Sådan at vi alle i fællesskab siger: mindretallet længe leve.

85

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype

Digitalt manuskript

90

Tags

Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mats-rosenbaums-tale-ved-de-danske-arsmoder-i-sydslesvig2025>

95

100

105